

Titel: Kapitel XXXII.

Citation: "Kapitel XXXII.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e36134/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 367.

Den i 2det Stykke fastsatte Frist er i Virkeligheden af temmelig relativ Betsaffenhed. Om en Rægtelse af Forsøgningen fra Paatalemyndighedens Side bliver der jo nemlig først Tale, naar der er rettet en Opfordring til den fra den Forurettede eller Andre om at paatale, men saadan Opfordring kan selvfølgelig fremkomme, saa længe blot ikke Straffelovens Præskriptionsfrister ere udløbne. Anvendelsen af de her givne Regler ville ikke i Praxis forholde særlige Banffeligheder, efterjom Paatalemyndigheden altid bør sørge for (og uden stort Besvær kan sørge for), paa en eller anden Maade at konstatere, hvornaar saadan Rægtelse har fundet Sted. Tre tre Maanedes forløbne derafter, er den subsidiære private Paatale ubetinget afslaaen. Er denne Frist endnu ikke forløben, maa den Ret, der skal træffe Afgørelse af den fremsatte Begøring, komme over, hvorvidt der er tilstrækkelig Grund til at antage, at den Forurettede i over 14 Dage inden Begøringens Fremførelse har været bekendt med Paatalemyndighedens Rægtelse, og, er der ikke tilstrækkelig Grund til at antage dette, kan Begøringen ikke afvises i Henhold til nærværende Paragraf.

§§ 368 og 369.

Den kontrollerende Myndighed, som der her tillægges Retten, er nødvendig for at værne mod, at Følg uden rimelig Grund og blot som Følge af andre private Personers urigtige Forestillinger, Had, Chitane eller lignende stempler som Sigtede eller „Tilfalte“ maatte endog for grove Forbrydelser. Underrettens Myndighed til at prøve Begøringen (henholdsvis om enkelte Retsbehandlinger, om Forundersøgelse eller om Domsforhandling), strækker sig saavel til den retlige Side af Sagen (om en Handling som den ommeldte kan antages strafbar) som til den faktiske (om der er nogen Grund til at antage, at der kan tilvejebringes det til Domfældelse nødvendige Bevis), hvorhos Retten vil have at undersøge, om Paatalemyndigheden virkelig har nægtet at rejse Forsøgningen, samt om denne Rægtelse ikke er hjemlet ved § 33, Nr. 1—3, eller sidste Stykke (jfr. § 36), om den, der fremsætter Begøringen, kan anses for den Forurettede, samt om Begøringen ikke er for sildig fremsat (jfr. § 367, 2det Stykke). Hvor flere ere forurettede ved en og samme Forbrydelse, maa hver enkelt kunne rejse den her omhandlede private Forsøgning; men hver af de

øvrige maa saa for sit Vedkommende kunne slutte sig til den en Gang rejste Forsøgning. Den Afgørelse, der af Underretten træffes i Henhold til § 368, 4de Stykke, eller § 369, 1ste eller 2det Stykke, maa, hvis den gaar ud paa at afvise eller afslaa Begøringen, kunne paakæres af den, der har fremsat Begøringen, og hvis den gaar ud paa at tage Begøringen til Følge, kunne paakæres af den, mod hvem denne er rettet.

Reglen i § 368, 4de Stykke, om, at Genpart af Begøringen altid skal meddeles Paatalemyndigheden, tilfigter særlig at give denne Opfordring til at benytte sin Ret efter § 374 til at indtræde i Sagen.

§ 372.

Er der flere Forurettede, maa en af de andre kunne optage Forsøgningen, forsaavidt Tidsbegrænsningen i § 367, 2det Stykke, ikke er til Hindet derfor.

Kapitel XXXII.

Paatale af bürgerlige Krav under Straffesager.

Nærværende Kapitel afvikler sig paa væsentlige Punkter fra det tidligere Forslags 7de Afsnit Kap. III., hvad der navnlig staar i Forbindelse med, at man har ment at burde blive staaende ved den nu gældende Regel, hvorefter det Offentlige paa Begøring varetager den Forurettedes Erstatningskrav, hvor saadant kan ske uden større Ulempe eller Vidtløftigaarelse for Behandlingen af selve det strafferetlige Spørgsmaal, medens det tidligere Forslag overlod til den Forurettede selv at indtræde som Part med særlige Partsrettigheder for at gøre saadant Krav gældende.

Man har nemlig ikke funnet se rettere, end at en saadan Optræden af den Forurettede som Part kan virke forstyrrende og besværlig, at det i de fleste Tilfælde netop vil være det letteste for den Forurettede selv at kunne overlade til det Offentlige at varetage hans Erstatningskrav, samt at den Forurettede endelig, hvis hans Krav ikke egner sig til saadan accessorisk Behandling, opnaar alt, hvad han med Rimelighed kan forlange, derigennem, at der forbeholdes ham fuld Frihed til at gøre det gældende ad civilprocessuel Vej.

Denne sidste Afgang laar ham efter Udfastet aaben ikke blot, hvor han fra først af har holdt Erstatningskravet borte fra Straffelagen, eller har faaet det afdvist fra Behandling i Forbindelse med denne, men ogsaa, hvor han efter at have fremjat det, ønsker at tage det tilbage, idet saadan Tilbagetagelse efter Udfastets § 378, 2det Stykke, kan finde Sted, lige til Sagen er optagen til Dom. Endelig indrømmes der ham i § 383 Ret til særskilt at paaanke Rettens Afgørelse af hans borgerlige Krav i Overensstemmelse med Reglerne i Civilprocesloven, dog at det, for at forebygge modstridende Afgørelser med Hensyn til Sagens faktiske Side, tilføjes, at saadan Anke ikke kan grundes paa, at Afgørelsen er urigtig som Folge af en fejlagtig Bedømmelse af Bevidet.

Paa den anden Side er det dog fundet rigtigst — jaavel af Hensyn til Tiltalte som af Hensyn til ikke at behøve Retsplejen to Gange med det samme Spørgsmaal —, at Retten, hvor den Forurettede har fremjat sit Krav under Straffelørløbet og ikke har taget det tilbage inden Sagens Optagelse, og hvor derhos Afgørelsen af Straffespørgsmaalet maa medføre en Afgørelse i samme Retning af det borgerlige Krav eller dette i alt Fald foreligger tilstrækkeligt oplyst, skal kunne træffe en ogsaa med Hensyn til det borgerlige Krav bindende Afgørelse, selv om denne gaar ud paa et frifinde Tiltalte for dette. Udfastet indeholder jaaledes paa dette Punkt en Afgørelse fra den nu gældende Praksis, ifølge hvilken Dommeren i Straffelagen enten tillænder Erstatning eller slet intet ager besaaende.

Udfastet indrømmer i øvrigt den Forurettede Afgang til at fremjette sit borgerlige Krav, naar en Underretssdom appelleres til Landsretten til fuldstændig ny Behandling, selv om det ikke har været fremjat i 1ste Instans (jfr. § 382, 3dje Stykke).

Det skal endnu fremhæves, at Udfastet har optaget den i N. L. § 443 indeholdte Regel om, at Retten i Røvningsager, hvor dertil er særlig Grund, kan forelægge Røvningserne det Spørgsmaal, jaavel om Skade er lidt, som om Erstatningens Størrelse. Det tilføjes navnlig herved paa en nem og simpel Maade at stille en Afgørelse af en Del af saadanne Spørgsmaal, der nu for Tiden i civile Sager henvises til særligt efterfølgende Støn. De til det tidligere Forslags § 462 hørende Regler ere i nærværende Udfastet anbragte i § 141.

I øvrigt skal med Hensyn til Kapitets enkelte Paragraffer følgende bemærkes:

§ 379.

Som alt ovenfor bemærket ligger det modsætningsvis i nærværende Paragraf, at, forjaavidt Retten finder de foreliggende Oplysninger tilstrækkelige til at danne Grundlag for en Afgørelse af det borgerlige Krav i den Retning, i hvilken Afgørelsen af det strafferetlige Spørgsmaal gaar, træffer den saadan Afgørelse med almindelig res judicata Virkning, hvad enten saa Tiltalte i Overensstemmelse dermed dømmes helt eller delvis eller puro frifindes. — I Røvningsager vil i øvrigt den Omstændighed, at det ikke altid vil være klart, paa hvilke Grunde en frifindende Røvnings-Erklæring er stillet, kunne bevirke, at Retten anser det for rigtigst, ikke at træffe nogen Afgørelse med Hensyn til borgerlige Krav.

§§ 382 og 383.

Hensigten med de i disse Paragraffer givne Regler er, som det let vil ses, dels at give den Forurettede en saa vid Afgang som muligt til at gøre sine Krav gældende, dels at afværge uensartede Afgørelser af Spørgsmaalet om det civile og kriminelle Ansvar i saadant Tilfælde, hvor den Afgørelse, der træffes med Hensyn til det ene af disse Spørgsmaal, kræver en bestemt Afgørelse af det andet Spørgsmaal som sin Konsekvens.

Med Hensyn til § 382, 1ste Stykke, skal bemærkes, at, hvor der foreligger Røvningskendelse angaaende det Spørgsmaal, hvorvidt Skade er bevirket ved Forbrudelsen, samt om Erstatningens Størrelse, maa denne Afgørelse for saa vidt være bindende for Højesteret, hvor det borgerlige Krav er udtrykkelig inddraget under Anken i Medfør af § 382, 1ste Stykke, 2det Punktum, maa den overordnede Ret, hvis den finder, at det borgerlige Krav ifølge Reglerne i § 379 overhovedet ikke burde have været afgjort i Forbindelse med Straffelagen, kunne indskrænke sig til at ophæve den i saa Henseende trafte Afgørelse uden at sætte nogen anden i Stedet. Omvendt maa der i Forbindelse med Paaanten af den strafferetlige Afgørelse kunne ankes over, at den underordnede Ret har vægret sig ved at paalænde det borgerlige Krav.

Reglen i § 382, 3dje Stykke, om Udelukkelse af Hæremaal med Henhyn til Rettens Beslutninger vedrørende borgerlige Krav har særlig Betydning for det Tilfælde, at Retten nægter at tage et fremtæt borgerligt Krav under Paafendelse, og dens Afgørelse af det strafferetlige Spørgsmaal ikke paaanfales. Hvor Retten derimod tager det borgerlige Krav under Paafendelse, aabnes der gennem § 383 Afgang til Anke i Overensstemmelse med Civilprocessens Regler.

Ottende Afsnit.

Fuldbyrdelsen af Domme i Straffesager.

Kapitel XXXIII.

Nærværende Kapitel afviger i det hele kun paa følgende Punkter fra det tidligere Forslags 9de Afsnit:

Der er i § 384 tilføjet en Regel om Tvangsmidler i Domme, hvorved nogen tilholdes at opfylde en Forpligtelse mod det Offentlige (jfr. herved særlig § 2, Nr. 1). Spørgsmaal, der optaa ved en Doms Fuldbyrdselse, kunne ifølge § 385 henvises til Afgørelse ved Underretten paa det Sted, hvor Fuldbyrdselsen skal finde Sted, og skulle ikke, som efter det tidligere Forslag, ubetinget frem for den Ret, der har effagt Dommen. De paaagældende Spørgsmaal ville nemlig ofte være af den Bestaaffenhed, at de ligeaa vel kunne afgøres af den ene som af den anden Ret, og det er da rimeligt at tage den, der er nærmest.

Ifølge samme Paragrafs 3dje Stykke kunne Spørgsmaal om den Paaagældendes Identitet med Domsfældte paaanfales til Landsretten, hvor da en ny Bevisførelse kan finde Sted, hvorimod det ikke er fundet Anledning til at tilstede videre Anke til Højesteret, som forudfat i det tidligere Forslags § 464, 2det Stykke.

§ 388, 2det Stykke, optager det tidligere Forslags § 467, Nr. 4, med Udeladelse af Ordene „en kortvarig“ (: Udsættelse), hvorved Reglen er blevet tilstrækkelig rummelig til at overflødigøre samme Paragrafs Nr. 3.

§ 389 er det givet en nærmere præciseret Angivelse af den Ret, hvortil det sigtes, end Tilfældet var med den tilsvarende § 468 i det tidligere Forslag.

Endelig er Bestemmelserne i det tidligere Forslags § 469, 1ste Stykke, og § 471 udeladte som unødvendige.

Niende Afsnit.

Sagsomkostninger og Rettergangs- bøder.

Kapitel XXXIV.

Sagsomkostninger.

Indholdet af nærværende Kapitel svarer til Indholdet af det tidligere Forslags 9de Afsnit, Kapitel I og III. Afvigelserne bestaa nærmest kun i følgende:

Reglen i § 395, 4de Stykke, 2det Punktum, er nu, foranlediget ved, at der fra den nu-gældende Praksis findes Eksempel paa, at en Mand paa Grund af en ganske ubetydelig Forseelse, der tilfældigvis nødvendig- gjorde vidtløftig Vidneførelse, Kort-Optagen etc., er blevet idømt uforholdsmæssig store Sagsomkostninger, jvf. ogsaa N. L. § 452. Reglen i det tidligere Forslags § 480 om den private Sagsøgers Pligt til at stille Sikkerhed for eventuelle Domslutninger findes for nærværende Udlafts Vedkommende optagen i § 369, sidste Stykke.

Det tidligere Forslags §§ 481 og 482 ere udgaaede i Konsekvens af tidligere Ven- dringer.

Kapitel XXXV.

Rettergangs bøder.

Nærværende Kapitel afviger nærmest kun paa følgende Punkter fra det tidligere For- slags 9de Afsnit, Kapitel II.